Lietas arhīva Nr. K73-0200-22/5
ECLI:LV:ZRT:2022:0128.11221103319.10.S

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Jelgavā 2022. gada 28.janvārī

Zemgales rajona tiesa:
tiesnese I.Freimane,
piedaloties prokurorei M.Mozertai,
aizstāvei D.Vilemsonam,
iztiesāja atklātā tiesas sēdē krimināllietu, kurā /pers.A/ apsūdzēts noziedzīga nodarījuma izdarīšanā, kas paredzēts Krimināllikuma 15.panta ceturtajā daļā, 116.pantā.

Aprakstošā daļa

Novērtējusi iztiesāšanā pārbaudītos pierādījumus, tiesa

konstatēja

apsūdzētais **/pers.A/ mēģināja izdarīt citas personas tīšu prettiesisku nonāvēšanu (slepkavību)**, šādos apstākļos:

2019. gada 6. oktobrī ap plkst.9.30, /pers.A/, personīgu motīvu vadīts, aiz greizsirdības, tīšas slepkavības nolūkā, ieradās /pers.B/ dzīvesvietā /dzīvesvieta/, kur pret /pers.B/ pavērsa divstobru medību bises apgrieznim līdzīgu priekšmetu, uzvilka tā divus gaiļus un, nospiežot mēlīti, mēģināja izdarīt mērķtiecīgu šāvienu, taču atskanēja klikšķis un ierocis neizšāva.

Turpinot savas noziedzīgās darbības vērstas uz /pers.B/ slepkavību, /pers.A/ no sava apģērba izvilka nazi, piegāja pie /pers.B/ un ar nazi tīši iedūra viņam kakla kreisajā pusē vienu reizi un kakla labajā pusē vienu reizi. Pēc tā /pers.A/, būdams pārliecināts, ka abpusēji durti-grieztu kakla ievainojumu rezultātā ir iestājusies /pers.B/ nāve, devās prom no notikuma vietas, taču savu noziedzīgo nodomu vērstu uz /pers.B/ tīšu prettiesisku nonāvēšanu, /pers.A/ īstenot līdz galam nevarēja no savas gribas neatkarīgu iemeslu dēļ, jo /pers.B/ savlaicīgi tika sniegta neatliekamā medicīniskā palīdzība un viņu izdevās izglābt no nāves. /pers.A/ tīšu prettiesisku darbību rezultātā /pers.B/ tika nodarīti miesas bojājumi: divas durti-grieztas brūces kakla labajā pusē un kreisajā pusē ar kakla mīksto audu, muskuļu bojājumiem un kreisās iekšējās jūga vēnas šķērsbojājumu, kas pēc sava rakstura kopumā pieskaitāmi smagiem miesas bojājumiem, kas bīstami dzīvībai.

Ar šādām darbībām /pers.A/ izdarīja noziedzīgu nodarījumu, kas paredzēts Krimināllikuma 15.panta ceturtajā daļā, 116.pantā.

Motīvu daļa

Tiesas sēdē apsūdzētais /pers.A/ savu vainu izvirzītajā apsūdzībā atzina daļēji, atzina, ka savainojis cietušo, bet nebija nodoma to noslepkavot. Liecināja, ka jau bija nojauta, ka sievai ar kādu ir attiecības. Dēls pateica, ka sieva tiekas ar kādu, un kur tas dzīvo, tas aptuveni 20 km attālumā no viņa mājas. Nolēma parunāt ar vīrieti, lai liek sievu mierā. Uzvilka darba vējjaku, ar kuru strādāja iepriekšējā vakarā dārzā, ar nazi griežot koku zarus. Nazis jau bija jakas kabatā, to speciāli neņēma, bez naža vēl līdzi bija vecs salauzts ierocis, kas nebija darba kārtībā, domāja, ka noderēs, lai pašu nepiekautu, jo dēls teica, ka /pers.B/ ir bīstams bijušais noziedznieks. Aizbrauca turp, apstājās pie loga, ieklausījās, dzirdēja, ka tur divi sarunājās, logā redzēja, ka viens neliela auguma, bet dēls teica, ka cietušais augumā garāks par viņu. Cietušais tā necienīgi pateica, ka /pers.C/atbrauks no /adrese/.Tad *širmis aizvērās* un slikti visu atcerās. Kad ieskrēja, cietušais, viņaprāt, gulēja, bija redzama tikai seja. Viņam kaklā dūra, bet cik reizes neatceras, bet tas nebija mērķtiecīgi, slikti atceras. Dūrienus ar nazi pārtrauca, jo nesaprata, kāpēc tā dara.

Cietušā mājā ar medību bisi neko nedarīja, vienkārši turēja rokā. Redzēja viņam asinis. Kad izgāja virtuvē, viņš sēdēja uz gultas un tad piecēlās. Cietušajam bija kaut kāds telefons, uzreiz pēc notikušā gribēja zvanīt mātei, lai atbrauc pie viņa. Nezina kāpēc cietušais telefonu iedeva viņam, to paņēma, ielika kabatā un vēlāk izmeta. Kad gāja prom, cietušais stāvēja, turēja roku pie kakla. Ar otru personu nerunāja, bet atradās netālu un sarunu dzirdēja. Cietušais teica, ka /pers.C/liks mierā.

Kad gāja prom, saprata, ko izdarīja un nazi izmeta krūmos, jo rokas bija asinīs un palika pretīgi. Iesēdās mašīnā un aizbrauca mājās. Tad brauca uz lidostu, taisījās lidot uz /adrese/, uz savu dzīvesvietu. Kad sieva atbrauca no Latvijas, teica, ka visu izstāstījusi policijā. Saprata, ka lieta nonāks tiesā. Maijā, kad ir kārtējais atvaļinājums, gribēja ierasties Latvijā. Uz policiju Latvijā nezvanīja, jo nebija telefona numurs, bet google telefona numuru nemeklēja. Domāja, ka atnāks un visu izstāstīs. Bija bailes, zina, ka ir jāatbild par izdarīto, tam ir gatavs. Vēlāk bija doma cietušajam samaksāt ārstēšanās izdevumus.

Apsūdzētā /pers.A/ vainu inkriminētajā noziedzīgajā nodarījumā apstiprina cietušā un liecinieku liecības, daļēji paša apsūdzētā liecības, kā arī visi tiesas izmeklēšanā pārbaudītie pierādījumi to kopumā un savstarpējā saistībā.

Protokolā (1.sējuma 5.-20.lapa) fiksēts, ka apskatot notikuma vietu – /adrese/, mājas gaitenī uz grīdas konstatēti asinīm līdzīgi traipi pilienu veidā, ar apaviem iestaigāti. Gaiteņa kreisajā pusē esošajā telpā uz grīdas atrastas zilas krāsas džinsa bikses ar redzamiem asinīm līdzīgiem traipiem, arī istabā uz grīdas redzami lieli asinīm līdzīgi traipi, tādi pat traipi atrasti uz gultas segas, spilveniem.

Policijas darbinieku ziņojumos (1.sējuma 21., 31., 73., 78.-79., 95., 106., 127., 137., 184., 186., 222.lapa) norādīts, ka notikuma vietā – mājā konstatēja asinīm līdzīgus traipus, neatliekamās medicīniskās palīdzības mediķis informēja, ka cietušais /pers.B/ teicis, ka viņu sadūra vīrietis, kurš pirms tam mēģinājis viņu nošaut, pēc tam aizgāja prom.

No NMPD izsaukuma elektroniskās kartes, un pacienta medicīniskās kartes izraksta (1.sējuma 4., 44.-46.lapa) izriet, ka 06.10.2019. plkst.10.50.02. kaimiņš izsauca neatliekamo medicīnisko palīdzību un plkst.11.44.17 /pers.B/ ar durtām brūcēm kaklā abās pusēs nogādāts /adrese/.

Tiesu medicīniskajā ekspertīzē (atzinums Nr./numurs/, 1.sējuma 34.-35.lapa) secināts, ka /pers.B/ konstatētie miesas bojājumi: divas durti-grieztas brūces kakla labajā un kreisajā pusē ar kakla mīksto audu, muskuļu bojājumiem, un kreisās iekšējās jūga vēnas šķērsbojājumu – varēja rasties 06.10.2019. duroši-griezoša naža veida priekšmeta iedarbībā, iedurot ar nazi, ne mazāk kā divu traumatisku iedarbju rezultātā, un pēc sava rakstura kopumā pieskaitāmi smagiem miesas bojājumiem, kas bīstami dzīvībai.

Elektronisko sakaru komersanta sniegtajā informācijā (1.sējuma 47.-64., 84.-94., 110.-112.lapa) fiksēti /pers.B/, /pers.A/, /pers.D/ telefonu

numuri, ienākošie, izejošie zvani un īsziņas.

Protokolos par speciālās izmeklēšanas darbības veikšanas rezultātiem un telefonsarunu atšifrējuma pārskatā (1.sējuma 97., 99., 103., 104.-105., 108., 109., 129., 130., 132., 134., 135.-136., 137.-182.lapa), fiksēts, ka /pers.E/ telefona numura /numurs/ kontroles laikā atrodas ārzemēs un Latvijā ieradīsies /datums/Turpinot sakaru līdzekļu kontroli, /pers.E/, atrodoties Latvijā, sazvana tēvu /pers.A/ un paziņo, ka grib ar viņu sazināties no cita numura, nevis no personīgā. /datums/ /pers.E/ sarunā ar savu māti /pers.C/ jautā vai viņa informēta par notikušo, vai /pers.A/ viņai ir pastāstījis, uz ko /pers.C/ atbild, ka nē, bet /pers.E/ telefoniski negrib neko stāstīt.

/datums//pers.C/ no meitas drauga numura zvana meitai /pers.E/, no sarunas izriet, ka ir informēta par notikušo, ka nav pareizi kādam atņemt dzīvību, ka ir paveicies, ka tas izdzīvojis.

26.10.2019. /pers.E/ zvana vecākiem uz telefona numuru /numurs/, apspriež kādas liecības sniegt policijai, apspriež par melošanu, par /pers.A/ dzīvesvietas adreses nezināšanu un telefona numura nezināšanu.

27.10.2019. /pers.E/ sazvana tēvu /pers.A/ un izstāsta, ka viņš esot meklēšanā par slepkavību, uz ko /pers.A/ atbild, ka "kāda slepkavība, es viņu tikai ievainoju".

28.10.2019. /pers.E/ zvanot tēvam, sazvana māti /pers.C/, kura paziņo, ka ir sazvanījusi /pers.B/, kurš viņai pateicis, ka nav *stukačs*, ka policijai pateicis, ka ienācis kaut kāds piedzēries vecis un to viņam nodarīja.

30.10.2019. /pers.A/ zvana mātei /pers.F/un paziņo, ka vajag 2000 *euro*, ko samaksāt /pers.B/, jo ir sagriezis viņu. Naudai pakaļ atbraukšot /pers.D/un aizvedīs naudu cietušajam. Uz mātes jautājumu, varbūt viņš vainīgs, /pers.A/ atbild, protams, ka ir vainīgs.

30.10.2019. /pers.A/ zvana /pers.D/uz telefona numuru /numurs/, un paziņo, ka, kad bija Latvijā, sagrieza vīrieti, kurš tika reanimācijā un cietušajam jānodod nauda, ko māte iedos. Pasaka, lai /pers.D/aizbrauc pie mātes pēc naudas. Vēlāk atzvana un saka */pers.D/*, ka /pers.C/ /datums/atbrauks uz Latviju un viņi kopā varēs nodot naudu. Sarunas turpinājumā /pers.A/ lūdz /pers.D/atrast cilvēkus, kas palīdzēs /pers.B/ "ar galiem, it kā aizgāja kaut kur pēc cigaretēm un nez kur palika".

Laikā no 31.10.2019. līdz 04.11.2019. veikta telefonsarunu kontrole numuram /numurs/, ko lieto /pers.D/. Kontroles laikā sazinājies ar /pers.A/, kurš viņam lūdza likvidēt /pers.B/. Tāpat /pers. D/ sazinājies ar /pers.A/ māti /pers.F/, kurai saka, ka /pers.A/ nevar braukt uz Latviju, lieta ir nopietna.

Turpinot sakaru līdzekļu kontroli 30.10.2019. /pers.E/ sazinās ar māti /pers.C/ un apspriež notikušo, un to, ka /pers.B/ atteicies pieņemt naudu, bet naudu jādod ļoti klusi, jo, ja dod naudu, tas nozīmē, ka /pers.A/ ir vainīgs.

/datums//pers.A/ no sievas /pers.C/ numura /numurs/ zvana meitai /pers.E/ un izstāsta, ka piedraudējis /pers.B/, un viņš aiziešot uz atpazīšanu un pateiks, ka neatpazīst /pers.A/.

09.11.2019. /pers. A/ zvana /pers.D/un atkal lūdz atrast cilvēkus, kas *izrēķinātos* ar /pers.B/.

Protokolā (1.sējuma 117.-118., 121.-126.lapa) fiksēts, ka kratīšanā /pers. A/ mājā /adrese/, izņemta cilindriskas slēdzenes atslēga 1 gab. sudrabotā krāsā un nazis ar brūnas krāsas koka rokturi kopā ar melnas krāsas ādas maksti, asmenī redzami riņķveida apļi.

Cietušais /pers. B/ tiesai liecināja, ka uztur pirmstiesas kriminālprocesā sniegtās liecības (1.sējuma 22.-23., 25., 27.-28.lapa) par to, ka 06.10.2019. atradās savā dzīvesvietā /dzīvesvieta/, kopā ar kaimiņu /pers. G/, kad ap plkst.9.30 viņa istabā pēkšņi ienāca nepazīstams vīrietis, iesirmiem matiem, ģērbies garā virsjakā, zilās džinsu biksēs, brūnos vai melnos apavos ar spiciem purniem, rokās turēja medību ieroci ar saīsinātu stobru, pavērstu pret viņu. Vīrietis viņam krievu valodā pateica, ka sveiciens no 90.gadiem un uzvilka divus gaiļus, pēc kā nospieda mēlīti, sadzirdēja klikšķus, jo ierocis neizšāva. Tad vīrietis no vējjakas labās kabatas izvilka nazi ar spīdīgu asmeni, kurā bija riņķveida caurumi un viņam ar to iedūra kakla kreisajā pusē un uzreiz iedūra arī kakla labajā pusē. Viņam spēcīgi tecēja asinis un sāka zust samaņa. Tad istabā ienāca kaimiņš /pers. G/ un mēģināja situāciju nomierināt, uz ko uzbrucējs krievu valodā pateica, ka ir atnācis viņu nogalināt, bet pret /pers.G/pretenziju nav un piebilda, ka pēc būtības /pers.G/būtu arī jānoslepkavo. Vīrietis ejot prom, paņēma viņa mobilo telefonu */nosaukums/*. Vēlāk /pers. A/ viņam zvanīja, pārmeta, ka viņš kontaktējas ar viņa sievu /pers. C/, lai liekot viņai mieru. Vēl teica, ka 2019.gada nogalē atbrauks uz Latviju un vajadzētu satikties, lai salīgtu mieru un viņam samaksās, lai viņš viņu neatpazītu un varētu anulēt iesniegumu policijā.

Tiesai liecināja, ka vairāk kā gadu draudzējas ar /pers. C/, kopā lieto alkoholiskos dzērienus, bet ar viņu *negul*. Vēlāk saprata, ka viņu sadūra /pers.C/vīrs /pers. A/. /pers.C/zvanīja, piedāvāja naudu, lai viņas vīru netiesā. /pers. A/ esot piedevis, nevēlās, lai viņš tiktu bargi sodīts.

Lieciniece /pers. H/ pirmstiesas kriminālprocesā liecināja (1.sējuma 65.lapa), ka 06.10.2019. pēc neatliekamās medicīniskās palīdzības izsaukuma ieradās plkst.11.03 notikuma vietā /adrese/, un ieejot mājā, sastapa vīrieti, kurš teica, ka esot atnācis no makšķerēšanas un ieraudzījis savu paziņu gultā asiņojam. Uz jautājumu, kas ir noticis, cietušais atbildēja, ka mizoja kartupeļus un uzkrita nazim, bet vēlāk jau ātrās palīdzības mašīnā vīrietis pateica, ka viņu ir sadūris kādas sievietes vīrs, jo ir sagājies ar nepareizu sievieti. Cietušais minēja, ka vīrietis viņu sākumā esot mēģinājis nošaut, bet nesanāca. Viņas skatījumā brūces, kopumā divas, izdarītas ar asu priekšmetu, bija redzams, ka asinis ir mazliet sarecējušas, bet visa gulta bija slapja no asinīm. Brūces nevarēja rasties uzkrītot, arī labās rokas apakšdelmā bija nesen svaigas dūrienu pēdas.

Liecinieks /pers. G/ tiesai liecināja, ka uztur pirmstiesas procesā (1.sējuma 67.-68., 70.lapa), sniegtās liecības par to, ka /pers. B/ ir viņa draugs un bieži pie viņa uzturas /adrese/ Arī 05.10.2019. pa nakti atradās pie /pers. B/, mājā bija divatā. No rīta, kamēr bija virtuvē un vārīja pelmeņus, pa durvīm ienāca vīrietis, kuru redzēja pirmo reizi, ar bisei līdzīga ieroča stobru uz viņu notēmēja, jautāja, kur ir /pers.B/, uz ko norādījis uz istabu. Vīrietim bija kazbārdiņa brūnā krāsā, runāja krievu valodā un teica, lai neko nesaka, un ka ir viņu ievērojis un būs nāve. Kad pateica, kur ir /pers.B/, vīrietis devās uz istabu. Tad sadzirdēja skaņas, būkšķus. Tad vīrietis viņa klātbūtnē vēlreiz pārlādēja ieroci un aizgāja prom, paņēma arī /pers.B/telefonu, bet pats iegāja istabā pie /pers.B/. Viņš bija gultā, viss asinīs, neko neteica. Pēc tam aizskrēja pie kaimiņiem uz /adrese/, kur dzīvo /pers.B/māsīca un no viņas telefona izsauca *ātro palīdzību*. Visu, kas /pers.B/bija mugurā, novilka *ātrā palīdzība* un viņš visu iesvieda blakus istabā.

Nelielais alkohola reibums, kas bija pēc iepriekšējā dienā dienas gaitā izdzertā alus, netraucēja notikuma gaitas uztveri. Tapat dzirdēja ieroča klikšķus. Sākotnēji policistiem liecināja savādāk, jo negribēja iesaistīties jebkādos notikumos. Pēc tam par notikušo izstāstīja izmeklētājai, protokolu izlasīja un parakstīja.

Lieciniece /pers. I/ tiesai liecināja, ka 2019.gada 6.oktobrī /pers. G/ atnāca, paprasīja telefonu, piezvanīja *ātrajiem*, bet viņa sarunā neieklausījās. Vēlāk viņš pateica, ka /pers.B/mājās sadurts. Pēc tam /pers.B/viņai teica, ka kāds ienāca, neko nesakot, viņu sadūra.

Liecinieki /pers. J/ un /pers. K/ – policijas darbinieki – tiesai analogi liecināja, ka kriminālprocesā veikuši dažādas procesuālās darbības. /pers. J/ sākotnēji /pers. G/, kurš bija nelielā alkohola ietekmē, uzvedās adekvāti, stāstīja par nazi un katrupeļu tīrīšanu, bet neko, kas apstiprinātu viņa liecības, notikuma vietā neatrada. Tad viņš mainīja liecības, paskaidrojot, ka bija bailes no uzbrucēja, un izstāstīja par notikušo, ko fiksēja protokolā. /pers. K/ par kratīšanā /adrese/ konstatēto neko neatcerējās, jo šadās procesuālās darbības ļoti bieži tiek veiktas.

Lieciniece /pers. F/ tiesai sniegt liecības atteicās, bet pirmstiesas procesā viņa liecināja (1.sējuma 80.-81.lapa), ka viņas dēls /pers. A/ vēlas šķirties no savas sievas /pers. C/, jo ir informēts, ka viņa lieto alkoholu un *dauzās* apkārt ar svešiem vīriešiem. Pie viņas mājā /adrese/, kas sen nojaukta, /datums/ bēniņos atrada ieroci, ar kuru var šaut tikai ar diviem šāvieniem, bet, kur tas ierocis palika, nezina. Pieļauj, ka ierocis palika pie jaunākā dēla /pers.L/, kas dzīvoja /pers. A/ īpašumā /adrese/, /datums/ nomira. /pers. A/ pie viņas bija atbraucis /datums/. Oktobrī nebija atbraucis, nezina, vai tad /pers. A/ bija Latvijā. Sazinājās ar /pers. A/ telefoniski 20. vai 21.oktobrī, bet viņš neko neteica, ka būtu izdarījis kādu likumpārkāpumu.

Lieciniece /pers. C/ tiesai liecināja (1.sējuma 83.lapa), ka ar vīru /pers. A/ dzīvo /adrese/, vienā mājā. Latvijā /pers. A/ bija 6 mēnešus atpakaļ. Vīrs zināja, ka viņai ir personīgas, intīmas attiecības ar /pers. B/, ar kuru tās uztur no /datums/. Šīs attiecības nav slēpusi ne no viena ģimenes locekļa. Par viņas attiecībām ar /pers. B/ vīrs izturējās neitrāli. Attiecībās ar vīru bija iestājusies pauze, bet tagad ar vīru nolēmuši attiecības turpināt.

Liecinieks /pers. D/ tiesai liecināja, ka zina par ko apsūdzēts viņa brālēns /pers. A/. Zina, ka /pers. A/ bija greizsirdīgs un bija konflikts, viņš bija arī informēts par lietas gaitu. Ar brālēnu sazvanījās. Atskaņotajās telefona sarunās atpazina savu balsi un tās notika ar /pers. A/, /pers.A/sievu /pers.C/un citiem, apstiprināja, ka tādas sarunas bija.

Liecinieks /pers. M/ tiesai liecināja, ka sakarā ar dienesta pienākumu pildīšanu šajā kriminālprpocesā bija gan procesa virzītājs, gan procesuālās darbības veicējs. Piedalījās procesuālajās darbībās, bet neatceras, kādās, jo lietvedībā ir vairāki desmiti procesu. Atceras, ka kratīšanā /pers. A/ dzīvesvietā tika izņemts nazis. Procesa virzītāja uzdevumā tika veikta sakaru līdzekļu kontrole. No tās secināja, ka /pers. A/ izdarījis noziedzīgu nodarījumu, bet nebija nogalinājis cietušo /pers. B/. Turpmākajās sarunās /pers. A/ savu nodomu ar viņu vēlējās pabeigt līdz galam. Bija ideja, ka /pers.D/jāizbrauc uz viņa dzīvesvietu un noteiktā vietā būs atstāta pudele ar metilspirtu. /pers.D/tā būtu jāpaņem un jāiemet /pers.B/dzīvesvietā, lai viņš to izdzertu, un tadējādi būtu pabeigts nodoms.

Tiesas sēdē tiesu medicīnas eksperts /pers. N/ uzturēja ekspertīzes atzinumu un norādīja, ka noteikt ar kādu nazi nodarīti miesas bojājumi neietilpst viņa kompetencē. Vienlaicīgi pieļāva, ka ar kratīšanā izņemto nazi varēja nodarīt miesas bojājumus.

Saskaņā ar Krimināllikuma 1. panta pirmo daļu pie kriminālatbildības saucama un sodāma tikai tāda persona, kura ir vainīga noziedzīga nodarījuma izdarīšanā, tas ir, kura ar nodomu (tīši) vai aiz neuzmanības izdarījusi šajā likumā paredzētu nodarījumu, kam ir visas noziedzīga nodarījuma sastāva pazīmes.

Noziedzīga nodarījuma sastāvs ir Krimināllikumā paredzēto objektīvo un subjektīvo pazīmju kopums, kas ir nepieciešams un pietiekams, lai personas kādu darbību vai bezdarbību varētu atzīt par noteikta veida noziedzīgu nodarījumu.

Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 124.pantu kriminālprocesā pierādāma noziedzīga nodarījuma sastāva esamība vai neesamība, kā arī citi Krimināllikumā un Kriminālprocesa likumā paredzētie apstākļi, kuriem ir nozīme konkrēto krimināltiesisko attiecību taisnīgā noregulējumā.

Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 127.panta otro daļu kriminālprocesā iesaistītās personas kā pierādījumus var izmantot tikai ticamas, attiecināmas un pieļaujamas ziņas par faktiem.

Krimināllikuma 8.panta otrā daļa noteic, ka nosakot noziedzīgo nodarījumu izdarījušas personas vainas formu, jākonstatē šīs personas psihiskā attieksme pret noziedzīgā nodarījuma objektīvajām pazīmēm. Krimināllikuma 9. panta otrā daļa nosaka, ka noziedzīgs nodarījums atzīstams par izdarītu ar tiešu nodomu, ja persona apzinājusies savas darbības vai bezdarbības kaitīgumu un to apzināti veikusi vai pieļāvusi vai arī apzinājusies savas darbības vai bezdarbības kaitīgumu, paredzējusi nodarījuma kaitīgās sekas un vēlējusies to iestāšanos.

Juridiskajā literatūrā norādīts, ka noziedzīgā nodarījuma kvalifikācija ir pilnīgas atbilstības konstatēšana starp nodarījuma faktiskajām pazīmēm un Krimināllikuma normā paredzētā konkrētā noziedzīgā nodarījuma sastāva pazīmēm.

Krimināllikuma 116.pantā paredzētā noziedzīgā nodarījuma objekts ir cilvēka dzīvība, no objektīvās puses slepkavība ir prettiesiska citas personas nonāvēšana. Obligāta objektīvās puses pazīme ir cēloņsakarība starp vainīgās personas nodarījumu un cietušā nāves iestāšanos. Nodarījuma subjekts ir fiziska un pieskaitāma persona, kas sasniegusi 14 gadu vecumu, bet subjektīvo pusi veido tīšs nodarījums ar tiešu vai netiešu nodomu.

Slepkavības mēģinājumu var izdarīt tikai ar tiešu nodomu, tāpēc lai nodarījumu kvalificētu kā mēģinājumu prettiesiski atņemt citai personai dzīvību, nepieciešams konstatēt, ka izdarīta tīša aktīva un apzināta personas darbība, vainīgajam apzinoties, ka tā vērsta uz dzīvības atņemšanu cietušajam; šādu seku iespējamības vai nenovēršamības paredzēšanu un vēlēšanos sasniegt noziedzīgo rezultātu – cietušā nāvi; cietušā nāve nav iestājusies kādu objektīvu ārējo apstākļu ietekmē, kas nav atkarīgi no vainīgā gribas *(U.Krastiņš, V.Liholaja. Krimināllikuma komentāri. Otrā daļa (IX-XVII nodaļa). Otrais papildinātais izdevums. Rīga: Tiesu namu aģentūra, 2018, 238.lpp.)*.

Lai noskaidrotu vainīgā nodoma saturu, jāpamatojas uz izdarītā noziedzīgā nodarījuma apstākļu kopumu, īpaši ņemot vērā nodarījuma izdarīšanas veidu un rīkus, brūču un citu miesas bojājumu daudzumu, raksturu un lokalizāciju, vainīgā noziedzīgo darbību pārtraukšanas iemeslu un viņa rīcību pēc noziedzīgā nodarījuma izdarīšanas, kā arī, izvērtējot vainīgā un cietušā attiecības pirms noziedzīgā nodarījuma izdarīšanas un citus apstākļus, kas var liecināt par vainīgā nodomu. Uz vainīgā tiešu nodomu attiecībā pret nāvi var norādīt dzīvībai izteikti bīstama veida, rīku un līdzekļu, piemēram, nāvējoša fiziska spēka, jebkura pielādēta šaujamieroča, aukstā ieroča, asa vai smaga priekšmeta un tamlīdzīga noziedzīga rīka, kas tūlīt spēj sagādāt nāvi, tīša izmantošana. Ja izmantotais rīks vai līdzekļi ir samērā maz bīstami dzīvībai konkrētos apstākļos, par tiešu nodomu atņemt dzīvību var liecināt prettiesiskas rīcības ilgums un iedarbības intensitāte, kas neatbilst mērķim piekaut vai vienkārši nodarīt miesas bojājumus *(sk. Tiesu prakse krimināllietās par slepkavībām (Krimināllikuma 116.-118.pants 2009/2010)*.

Tiesas izmeklēšanā noskaidrots, ka sākotnēji /pers. A/, vēršot pret cietušo /pers. B/ ierocim līdzīgu priekšmetu, mēģināja izšaut, bet no viņa neatkarīgu iemeslu dēļ, tas nenotika. Turpinot realizēt savu nodomu izdarīt slepkavību, ar līdzi paņemto nazi iedūra cietušajam divas reizes kaklā, un cietušajam nekādu palīdzību nesniedzot, bet, paņemot viņa telefonu, atstāja māju. Par noziedzīga nodarījuma izdarīšanas rīkiem norāda tiesu medicīniskajā ekspertīzē konstatēto miesas bojājumu rašanās mehānisms, lokalizācija, cietušā un liecinieka /pers. G/ konsekventas liecības par to, ka sākumā apsūdzētais mēģināja izšaut uz cietušo, un kad tas neizdevās, sadūra viņu ar nazi. Par /pers. A/ tiešu nodomu noslepkavot /pers. B/ liecina arī viņa personiskā attieksme pret cietušo – greizsirdība, naids, no telefonsarunu atšifrējuma izriet, ka apsūdzētais citām personām vairākkārt norādīja, ka viņš sadūris cietušo, negrib, lai viņš *tur staigā*.

Tiesu medicīniskajā ekspertīzē konstatēto miesas bojājumu lokalizācija abpusēji kaklā, kas radās duroši-griezoša naža veida priekšmeta iedarbībā, brūces kanāla virziens labajā pusē no augšas uz sāniem, brūces kanāls kreisajā pusē taisns, dziļumā, liecina par to, ka /pers. A/ izdarīja dūrienus ar fiziska spēka pielietošanu. Šāda darbība apstiprina viņa tiešu nodomu noslepkavot, jo, izdarot ar nazi dūrienu cietušajam /pers. B/ kaklā, kur atrodas dzīvībai svarīgi maģistrālie asinsvadi, paredzēja, ka viņa darbības rezultātā var iestāties cietušā nāve, un apzināti to pieļāva. Tiesu medicīnas eksperta atzinumā norādīts, ka miesas bojājumi atbilst apsūdzībā norādītajam nodarīšanas laikam. Līdz ar to tiesai nerodas šaubas, ka tieši apsūdzētā /pers. A/ darbība ir cēloniskā sakarā ar cietušajam nodarītajiem smagiem miesas bojājumiem un viņa nāve neiestājās no apsūdzētā neatkarīgu iemeslu dēļ, jo savlaicīgi tika sniegta kvalificēta medicīniskā palīdzība.

Tiesas ieskatā apsūdzētā darbības, izmantojot dažādus priekšmetus, un to iedarbības intensitāti uz /pers. B/, neatbilst mērķim piekaut vai vienkārši nodarīt miesas bojājumus, un nav pamata uzskatīt, ka apsūdzētā /pers. A/ nodoms bija tikai ar cietušo "aprunāties, lai liek mieru sievai".

Apsūdzētā apgalvotais, ka nesaprata, ko dara, ir pretrunā liecinieku liecībām, tiesu psihiatriskajā-tiesu psiholoģiskajā ekspertīzē konstatētajam. Proti, noziedzīgā nodarījuma laikā /pers. A/ varēja saprast savas darbības un tās vadīt, neatradās fizioloģiskā afekta stāvoklī, tāpat gūtie rezultāti viņu raksturo kā cilvēku ar samērā augstu naida un dusmu līmeni, stūrgalvīgu, aizdomīgu. Arī apsūdzētā turpmākās darbības, meklējot iespējas nonāvēt /pers. B/, sazinoties ar vairākiem cilvēkiem, apspriežot iespējamo veidu, tostarp, noindēšanu, liecina par viņa patieso nodomu noslepkavot cietušo.

Apsūdzētā norādītais par to, ka /pers. B/ pieprasīja naudu par savu liecību mainīšanu, tiesas izmeklēšanā neguva objektīvus pierādījumus. Savukārt cietušais /pers. B/ liecināja, ka pēc notikušā viņam zvanīja apsūdzētais, piedāvāja atlīdzību, ka *nodarīja pāri*. Arī /pers.C/zvanīja, gribēja kopā lietot alkoholu, piedāvāja *sievas pakalpojumus*, naudu, lai viņas vīru netiesā, bet tam nepiekrita. No telefonsarunām un to atšifrējuma izriet, ka

apsūdzētais ar citām personām apsprieda iespēju samaksāt cietušajam par liecību maiņu, iesniegumа policijā atsaukšanu.

Pirmstiesas kriminālprocesā apsūdzētais /pers. A/ atteicās liecināt. Tiesai viņš liecināja, ka ejot prom no mājas, nazi iemeta krūmos, varētu parādīt tā iespejamo atrašanās vietu.

Aizstāvja pieteiktais lūgums par šo apsūdzētā liecību pārbaudi uz vietas ir Kriminālprocesa likumā 173. pantā paredzētā izmeklēšanas darbība, kuras saturs ir personas pratināšana par agrākajās liecībās sniegtu faktu un šā fakta pārbaude uz vietas, kā arī iegūto rezultātu salīdzināšana nolūkā iegūt jaunas vai pārbaudīt agrāk iegūtās ziņas par lietas apstākļiem. Kriminālprocesa likuma 174.pantā noteikta kārtība, kādā notiek liecību pārbaude uz vietas, ko veic izmeklēšanas darbības veicējs. Tādējādi tiesas kompetencē neietilpst pierādījumu vākšana tiesas izmeklēšanas laikā.

Par pirmstiesas kriminālprocesā sākotnējām liecībām par miesas bojājumu gūšanu tīrot kartupeļus, cietušais /pers. B/ un liecinieks /pers. G/ gan procesa virzītājam, gan tiesai norādīja, ka "tā nebija", tā liecināja, jo bija bailes no uzbrucēja. /pers. G/ norādīja, ka vīrietis, ejot prom, pārlādēja ieroci, piedraudēja, lai klusē, ja grib dzīvot. No viņu vēlāk sniegtajām liecībām iespējams detalizēti secināt notikuma gaitu.

Tiesa, vērtējot kopumā cietušā /pers. B/ liecības, ņemot vērā viņa ievērojamo alkohola ietekmi notikuma laikā, iespējamo ieinteresētību lietas iznākumā, tiesas sēdē izrādīto izteikti draudzīgo attieksmi pret apsūdzēto, secina, ka tās ir ticamas tiktāl, ciktāl tās apstiprinās ar citiem pierādījumiem. Tiesas izmeklēšanā noskaidrots, ka apsūdzētais un cietušais iepriekš nebija pazīstami, un netika konstatēti apstākļi, kuru dēļ cietušajam būtu pamats aprunāt apsūdzēto. Turklāt, cietušais lūdza tiesu apsūdzēto nesodīt bargi.

Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 128.panta pirmo daļu pierādījumu ticamība ir kādas ziņas patiesuma konstatēšanas pakāpe. Šā panta otrā daļa noteic, ka to, cik ticamas ir pierādīšanā izmantojamās ziņas par faktiem, izvērtē, aplūkojot visus kriminālprocesa laikā iegūtos faktus vai ziņas par faktiem kopumā un savstarpējā sakarībā. Pierādījumu pieļaujamības kritēriji noteikti Kriminālprocesa likuma 130.pantā.

Pirmstiesas kriminālprocesā gan cietušais, gan liecinieks /pers. G/ uzrādītajās fotogrāfijās atpazinuši /pers. A/, kā personu, kura uzbruka /pers. B/. No protokoliem (1.sējuma 29.-30., 71.-72.lapa), izriet, ka atpazīšanai uzrādītajās fotogrāfijās /pers. A/ atpazina: cietušais /pers. B/ – fotogrāfijā Nr./numurs/ pēc sejas vaibstiem, kā personu, kas 06.10.2019. viņam nodarīja miesas bojājumus un draudēja ar ieroci; liecinieks /pers. G/ – fotogrāfijā Nr./numurs/ pēc sejas vaibstiem, kā personu, kas 06.10.2019. /pers. B/ nodarīja miesas bojājumus un draudēja ar ierocim līdzīgu priekšmetu. Tiesa secina, ka uzrādīšana atpazīšanai veikta atbilstoši Kriminālprocesa likuma 175., 176., 177. panta nosacījumiem un protokolos fiksētās ziņas ir pieļaujamas un pierādīšanā izmantojamas. Tiesai abi nepārprotami norādīja, ka tieši /pers. A/, ierodoties mājā, uzbruka /pers. B/.

Tāpat tiesa nekonstatē pārkāpumus pirmstiesas kriminālprocesa ietvaros veiktajā kratīšanā, tā noritējusi atbilstoši Kriminālprocesa likuma, likuma "Par policiju", /pašvaldība/ pašvaldības policijas nolikuma prasībām.

Ambulatorajā tiesu psihiatriskajā ekspertīzē (lietas 3.sējuma 136.-140.lapa) un ambulatorajā kompleksajā tiesu psihiatriskajā-tiesu-psiholoģiskajā ekspertīzē (lietas 3.sējuma 220.-225.lapa) konstatēts, ka /pers. A/ ir psihiski vesels, noziedzīgā nodarījuma laikā varēja saprast savas darbības un tās vadīt, kas atbilst juridiskam kritērijam – pieskaitāms.Viņa uzvedība inkriminētā noziedzīgā nodarījuma 2019.gada 6.oktobrī īstenošanas laikā bija atbilstoša konkrētajai situācijai, uzvedību noteica viņa emocijas, darbības kopumā bija mērķtiecīgas, aktīvas, neatradās fizioloģiskā afekta vai cita juridiski nozīmīgā emocionālā stāvoklī. /pers. A/ nepiemīt tādas individuāli psiholoģiskas īpatnības, kas būtu vērtējamas kā būtiskas, un kuras varēja ierobežot viņa spējas izprast situāciju un vadīt uzvedību. /pers. A/ raksturīgs aizdomīgums, dusmu un naida "uzkrāšana" un negatīvo emociju izrealģēšana disforiskā veidā.

Tiesa atzīst, ka nav pamata apšaubīt minēto ekspertīzu atzinumus, jo tie ir sniegti, izpētot un analizējot ekspertu rīcībā nodotās kriminālietas materiālus un medicīniskos dokumentus, ekspertīzes laikā iegūto informāciju. Apsūdzētais /pers. A/ šo ekspertīzu atzinumus neapstrīdēja.

Apsūdzētā /pers. A/ liecībām par to, ka pēc saduršanas cietušais piecēlās, stāvēja un ar viņu mierīgi runāja, cietušais pats viņam iedeva savu telefonu, tiesa netic. Liecinieks /pers. G/ norādīja, ka, kad iegāja istabā, /pers.B/neko neteica, gulēja gultā asinīs, neatceras, ka būtu ar viņu runājis, atnesa dvieļus vai lupatas, lai apturētu asiņošanu, uzreiz skrēja izsaukt *ātro palīdzību*. Par to, ka cietušājam bija grūti runāt fiksēts arī policijas darbinieka ziņojumā. Tāpat šāds apsūdzētā apgalvojums, ievērojot viņa un cietušā augumu parametrus, ir pretrunā /pers. B/ konstatēto brūču kanālu virzienam. Tādējādi, tiesas izmeklēšanā minētajiem apsūdzētā apgalvojumiem netika gūts objektīvs apstiprinājums un tiesai nav pamata neticēt citiem pierādījumiem. Tiesa uzskata, ka apsūdzētais /pers. A/, sniedzot šādas liecības, cenšas izvairīties no atbildības par izdarīto noziedzīgo nodarījumu.

Tiesa uzskata, ka tiesas izmeklēšanā pārbaudītie pierādījumi ir ticami, nav savstarpēji pretrunīgi un pilnībā pierāda apsūdzētā vainu inkriminētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā. Tiesa minētajos pierādījumos nesaskata būtiskas pretrunas vai nepilnības, kas varētu būt par pamatu šo pierādījumu ticamības apšaubīšanai. Tāpat nav konstatēti kādi citi apstākļi, kas varētu būt par iemeslu minēto pierādījumu ticamības apšaubīšanai. Tiesa uzskata, ka ar minētajiem pierādījumiem ir pilnībā pierādīts, ka tieši /pers. A/ ir izdarījis viņam inkriminēto noziedzīgo nodarījumu.

Novērtējot apsūdzētā liecības, cietušā un liecinieku liecības kopumā ar visiem tiesas izmeklēšanā pārbaudītiem pierādījumiem, tiesa atzīst apsūdzētā /pers. A/ vainīgumu noziedzīgā nodarījuma, kas paredzēts Krimināllikuma 15.panta ceturtās daļas, 116.panta, izdarīšanā par pierādītu.

Nosakot soda veidu, tiesa ņem vērā noziedzīgā nodarījuma raksturu un radīto kaitējumu, apsūdzētā personību, nosakot soda mēru, tiesa ņem vērā atbildību mīkstinošos un pastiprinošos apstākļus.

Saskaņā ar Krimināllikuma 7. pantu apsūdzētais /pers. A/ izdarīja sevišķi smagu noziegumu.

Apsūdzētā /pers. A/ atbildību mīkstinošus apstākļus saskaņā ar Krimināllikuma 47. panta otro daļu un atbildību pastiprinošus apstākļus saskaņā ar Krimināllikuma 48. pantu, tiesa nekonstatē.

Apsūdzētais /pers. A/ agrāk tiesāts, sodāmība dzēsta un uzskatāms par netiesātu, gada laikā administratīvi nesodīts (1.sējuma 203.-205. lapa). VSIA /nosaukums/ uzskaitē nesastāv (1.sējuma 197.lapa). /vieta/ administrācija viņu pozitīvi rakturo. Strādāja ārzemes, no darba vietas raksturots pozitīvi, apgādājamo personu viņam nav.

Tiesa uzskata, ka Krimināllikumā noteiktā soda mērķa sasniegšanai, tas ir, lai vainīgā persona tiktu sodīta par izdarīto noziedzīgo nodarījumu un lai tiktu panākts, ka notiesātais un arī citas personas pildītu likumus un atturētos no noziedzīgu nodarījumu izdarīšanas, apsūdzētajam /pers. A/ nosakāms sods brīvības atņemšanas veidā, kas kopumā sekmēs soda mērķa sasniegšanu.

Tiesa secina, ka apsūdzētā /pers. A/ izdarītais noziedzīgais nodarījums apdraud vissvarīgāko un visaizsargājamāko vērtību – cilvēka dzīvību un arī sodam par šāda noziedzīga nodarījuma izdarīšanu ir jābūt pietiekami bargam, pretējā gadījumā netiks veicināta sodu mērķa sasniegšana. Tāpat, nosakot sodu par noziegumа mēģinājumu, tiesa ņem vērā apsūdzētā izdarīto darbību raksturu, radīto kaitējumu, noziedzīgā nodoma realizēšanas pakāpi un iemeslus, kuru dēļ noziegums nav izdarīts līdz galam. Tāpat tiesa piekrīt atziņai par to, ka nenoliedzami, ka sabiedrības interesēs ir apsūdzētā izolēšana no tās, savukārt apsūdzētā interesēs ir izciest viņam atbilstošu un taisnīgu sodu (*sk. arī A. Judins. Krimināsods nav valsts atriebība par izdarīto noziedzīgo nodarījumu. Jurista vārds Nr.11 (762), 2013.gada 19.marts, 7.lpp.).*

Pirmstiesas kriminālprocesā apsūdzētajam /pers. A/ piemērots drošības līdzeklis – apcietinājums – tiesa uzskata, ka saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 241. panta trešo daļu, 272. panta ceturto daļu, sprieduma izpildes nodrošināšanai tas atstājams līdz spriedums stāsies spēkā.

Saskaņā ar Krimināllikuma 52.pantu un Kriminālprocesa likuma 690.pantu, apsūdzētajam /pers. A/ soda termiņā ieskaitāms laiks no 2020. gada 15. aprīļa līdz 2020. gada 30. jūnijam, ko pavadījis apcietinājumā pēc Latvijas lūguma (lietas 2.sējuma 15.-18., 30., 37.-41.lapa), un apcietinājums no 2020. gada 1.jūlija līdz sprieduma spēkā stāšanās dienai.

Cietušais /pers. B/ kaitējuma kompensāciju nav pieteicis. Savukārt Latvijas Republikas Tieslietu ministrijas Juridiskās palīdzības administrācija saskaņā ar likuma *Par valsts kompensāciju cietušajiem* 3.panta pirmo daļu, 7.panta pirmo daļu un otrās daļas 2.punktu, 4.panta pirmās daļas 1.punktu un 14.pantu (1.sējuma 38.-41.lapa, /datums/. lēmums Nr./numurs/) izmaksāja cietušajam valsts kompensāciju 1935 *euro* apmērā.

Tiesa secina, ka Latvijas Republikas Tieslietu ministrijas Juridiskās palīdzības administrācijas pieteiktā kaitējuma kompensācija 1935 *euro* apmērā valsts interesēs, ko tiesas sēdē, izmantojot Kriminālprocesa likuma 456.panta trešajā daļā noteiktās tiesības, uzturēja prokurors, ir pamatota un apmierināma, un valsts labā piedzenama no apsūdzētā /pers. A/, un nosakāms termiņš sprieduma labprātīgai izpildei – 30 dienas no sprieduma spēkā stāšanas dienas.

Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 84., 367.pantu no apsūdzētā /pers. A/ valsts labā piedzenami procesuālie izdevumi: 60 *euro* – samaksa par advokāta juridisko palīdzību, 1593,50 *euro* – izdevumi, saistīti ar ārvalsts izdotās personas pārņemšanu, un par katru nosakāms termiņš sprieduma labprātīgai izpildei – 30 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas. Tiesas rīcībā nav dokumentu, kas saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 85., 368.panta nosacījumiem dotu pamatu apsūdzētā /pers. A/ atbrīvošanai no procesuālo izdevumu samaksas.

Jautājums par lietiskajiem pierādījumiem izlemjams saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 240.pantu, un slēdzenes atslēga, nazis iznīcināmi, DVD un CD-R ar informāciju glabājami kopā ar krimināllietu.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Kriminālprocesa likuma 511., 520., 530.pantu, tiesa

nosprieda

/pers. A/ atzīt par vainīgu Krimināllikuma 15.panta ceturtajā daļā, 116.pantā paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā un sodīt viņu ar brīvības atņemšanu uz sešiem gadiem, ar probācijas uzraudzību uz diviem gadiem.

Saskaņā ar Krimināllikuma 52.pantu, Kriminālprocesa likuma 690. pantu soda izciešanā ieskaitīt laiku no 2020. gada 15.aprīļa līdz 2020. gada 30. jūnijam, ko pavadījis apcietinājumā pēc Latvijas lūguma, un apcietinājumu no 2020. gada 1.jūlija līdz sprieduma spēkā stāšanās dienai.

Drošības līdzekli – apcietinājums – /pers. A/ atstāt līdz spriedums stāsies spēkā.

Piedzīt no /pers. A/ valsts labā:

– 1935 *euro* – Latvijas Republikas Tieslietu Ministrijas Juridiskās palīdzības administrācijas cietušajam /pers. B/ (/datums/lēmums Nr./numurs/) izmaksāto valsts kompensāciju, un procesuālos izdevumus:

- 60 *euro* – samaksu par advokāta juridisko palīdzību,
  –1593,50 *euro* – izdevumus, saistītus ar ārvalsts izdotās personas pārņemšanu, par katru nosakot termiņu sprieduma labprātīgai izpildei – 30 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Lietiskos pierādījumus:

– cilindrisku slēdzenes atslēgu, aploksnē ar drošības uzlīmi Security Seal Nr./numurs/; nazi ar brūnas krāsas koka rokturi melnas krāsas ādas maksti, kastē ar drošības uzlīmi Security Seal Nr./numurs/ (/strukturvienība/ Dokumentu pārvaldības nodaļā, /datums/akts Nr./numurs/) –iznīcināt,

– 1 gab. DVD ar audioierakstu, 1 gab. DVD ar *Esor* atbildēm, 4 gab. CD-R ar sarunu kontroles ierakstiem – glabāt kopā ar krimināllietu.

Spriedumu var pārsūdzēt 10 dienu laikā pēc pilna sprieduma pieejamības dienas 2022.gada 22. februārī apelācijas kārtībā Zemgales apgabaltiesā, sūdzību iesniedzot Zemgales rajona tiesā.

Tiesnese I.Freimane